

REDACȚIA

Arad, Dealul Forășilor nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
 pe un an . . . 20 cor.
 pe 1/2 an . . . 10
 pe 1/4 an . . . 5
 pe o lună . . . 2
 Trif de Duminecă pe an
 4 coroane.

Pentru România și străinătate
 pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

TRIBUNA POPORULUI

INSERTURI.
 de un gir garmol.
 dată 14 bani; a două
 12 bani; a treia oară 8
 de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Serviciul telefonic nu se primește

Convocare.

Fund congregația comitatului Aradului convocată în adunare ordinară de toamnă pe ziua de Miercuri 4 Noembrie n. 1903, orele 9 a. m., rugăm pe toți membrii români ai congregației să se prezinte negreșit la sedință. Aceasta cu atât mai osebuit, cu cât în chestii importante trebuie să ne spunem cuvântul și să ne presintăm cu toată demnitatea.

In preseara adunării se va ține sfat prealabil, la oteleul »Vass.»

Arad, Octombrie 1903.

Rusu Știrianu,
 secretar.

M. Voliotu,
 president.

VETO!

Suprema corporațiune a bisericii răsăritene române, congresul național bisericesc în sedința sa de luni, a respins energic și în unanimitate atacul ministrului sovinișt Wlassics, îndreptat, în contra bisericii române și a drepturilor sale autonome, prin barbara ordinațiune prin care impune catechisarea elevilor români în limba maghiară!

Atitudinea hotărâtă a congresului n'a surprins pe nimeni, cu toate acestea va produce o generală mulțumire în toate cercurile Românilor, unde a strălucit vestea voalnței ministrului temerar.

N'a surprins pe nimeni, pentru-că o simțeam cu toții, că înalta corporațiune bisericească chemată a veghia asupra intereselor bisericii noastre naționale, nu va putea lipsi dela înălțimea datoriei atunci, când în mod fățiș currentul de nimicire a vieții noastre naționale în mersul său ascendent a ajuns acum să bată și la porțile bisericii.

I-s'a răspuns însă din lăuntru: pân'aci și nu mai departe! căci d'aci încolo vei da de zidul rezistent al trupurilor noastre.

Acesta este înțelesul hotărârii congresuale de luni și totodată avertisment-

tul poporului român, care e represintat prin floarea sa în acel congres, cătră puternicii zilei, cari în adevăr pân'aci numai biserica ni-au lăsat-o nepângărită.

Am tolerat multe, în contra tuturor nedreptăților ce ne-au ajuns n'am opus altceva decât strigătul nostru de protestare, pe care l-am purtat apoi în toate părțile, dar am rămas totdeauna pe terenul legalității, deși ne-am văzut și ne vedem cu drepturi naționale confiscate, și răpite pe care prin sânge ni le-au hărăzit strămoșii nostri.

Totdeauna însă ne-am cutremurat la gândul, că într'o bună zi va veni și rîndul bisericii, dacă nefericitul sistem de guvernare a țării noastreva continua în direcția apucată.

Noi, ca popor, aproape totul am pierdut și ceea-ce ne-a rămas s'a refugiat — ca în toate vremurile de restricte ale viforului nostru trecut — sub scutul zidurilor sfinte, pavăza de veacuri a vieții neamului nostru. Și ori-câte ispite am putut avea copleșiți de durerile loviturilor câte ne-au ajuns, ne-am ridicat în contra opresorilor cu mai multă ori mai puțină energie, ne-am plâns și ne-am jeliuit și am tăcut în urmă, totdeauna sfătuiți de înțelepciunea: să nu periclitați interesele bisericii. Lupta noastră de rezistență totdeauna s'a inspirat din această considerație, pe care dacă nu o aveam, fatalmente ne tura poate într'un moment s'au altul la necumpănirea omului care luptă ne mai având ce pierde. Până-ce avem biserica noastră, așa cum ni-a lăsat-o Dumnezeu, și ne-au păstrat-o strămoșii noștri — ne-am zis — existența noastră națională va fi apărută; când se vor dărîma și zidurile bisericii, încalte să ne astupe și pe noi sub ruinele lor, căci n'am mai avea nimic pentru ce s'ar mai merita să mai trăim.

Eată de ce a fost lipsa de energie, pe care nu ne aducem aminte să o fi desfășurat vre-odată înalta corporațiune bisericească în așa măsură ca acum, când la prima încercare de săpare la

temeliile bisericii noastre, a strigat guvernului puternicul său: veto. Guvernul își va trage bine seama, că de astădată călcarea sa de lege a trecut pe un teren primejdios, de unde este respins cu ultima energie.

Și i-s'a demarcat totodată hotarul, dincolo de care, nesocotirea legii nici Românilor n'o mai suferă, nu numai de drept ci și de fapt, căci în biserica sa nici când nu-și va băga guvernul piciorul.

În momentul acela pentru fie-care suflare românească ori-ce violență, va fi nu un drept ci o datorie!

Călătoria Tarului la Roma, proiectată pentru astă toamnă, a provocat între socialiștii italieni, cea mai mare fierbere. Călătoria s'a și amânat din pricina asta până la primăvară. Cum se depezează acum din Petersburg, întâlnirea suveranilor — dacă socialiștii nu vor înceta nici până atunci cu agitațiile lor — va avea loc pe mare.

Naționalitățile și dările. „Grazer Tagblatt” publică o corespondență din Arad, în care se constată, că starea de ex-lex, în care au mănânat kossuthiștii țara, începe a-și aduce roadele: nu va trece mult timp și oșii cianșii nu vor mai putea fi plătiți. — „Naționalităților n'are să le pese de asta — comentează foala germană, — căci deși formează majoritatea celorla cari plătesc dări, aceste dări intră în pungile maghiarilor, cari i-au scos pe români, și sași din toate oficiile. Maghiarii, neplătind dări, laie în gârșia lor, proprie, și n'ar fi o tactică rea de a partea naționalităților, dacă ar exploata această „denegare a plății dărilor”, căci „în cazul asta amară ar fi trezirea soviniștilor maghiari din îngâmfarea lor oarbă”.

Adunare populară în Croația. Croații, luând exemplul dela Maghiari, au început și ei lupta pentru independența lor — deocamdată! — cea financiară. Duminecă au ținut o mare adunare populară la Kapronca, la care a luat parte mulțime de mai multe mii. Advocatul Scerbak și redactorul Lorkovici au vorbit pentru independența financiară, capelanul Possilovici pentru luminarea poporului, Pradici pentru libertatea vorbirii. Toate hotărârile au fost aduse cu unanimitate.

nele sunt oameni vii, sunt cunoscuți d'afostri, suntem noi înșine în osebite vremuri, în osebite împrejurări.

Cea dintie schiță „Alec” ne reaminteste de vremile când ședeam încă pe băncile școlii.

„Băieții fac haz. Toată clasa isbucnește în ris, numai Alec” Pantea pacnic șade într'un cap de bancă de lângă ușa și repetă, sau mai bine zis prepară cu multă emoțiune lecția de nemțește. Dar cu toate că întreaga clasă era „ocupată”, totuși s'au găsit doi colegi, cari să aibă vreme și pentru dînsul.

Aurel Părvulescu și Tânase Groparu, se făceau că povestesc încet la spatele lui Alec și-l tot ciupeau de pîr pe bietul băiat.

— Lăsați-mă în pace, se ruga dînsul, că zău nu știu nimic, și mi-e teamă că mă scoate Neamțul...

Abia s'apuca însă să citească și iarăși o ciupitură.

În care dintre cititorii n'o să reînvie la citirea acestei schițe amintirile dragi ale vremilor de sburdălnicie de școlari?

Și așa rînd pe rînd, aproape toate schițele tratează obiecte înouă cunoscute, dar într'o formă elegantă, care dă obiectului comun un colorit deosebit

Cine n'a văzut spre pildă „cal de tramvai”?

„În strada Câmpineanu din București, tramvaiul cu cai urcă la Teatru spre calea Victoriei. Dar la urcuș nu ajungîdouă

Români și Maghiari.

„L'Indépendance roumaine” analizând în numărul său din urmă știrile despre o pretinsă răscoală ce ar fi pregătind Românilor din Ungaria, face între altele următoarele constatări nimerite:

„Ești nevoit să crezi că acuta criză politică, de care suferă Ungaria de mai bine de 5 luni, într'atâta a înfierbîntat imaginația unor anumiți politicieni maghiari, încât au ajuns într'o stare bolnăvicioasă care-i face să vadă pretutindeni dușmani, gata să dea năvală asupra lor. Ei nu mai visează decât de conspirații, de comploturi, ba chiar și de masacrări în stil mare. Și știți cine și-a pus de gând stîrpirea cu ori ce preț a Maghiarilor? Românilor!

O astfel de stare de spirit constituie o problemă de psihologie populară ce cade în competența specialiștilor de patologie. Noi nu ne vom abate pe acest teren, ci ne vom mărgini a raporta faptele.

Nu-s decât câte-va zile, de când mai multe ziare maghiare (i. e. jidane! R.) publicau un șir întreg de depeze sosite din osebite sale și orașe din Transilvania, alarmând lumea că „Valahii se pun în mișcare”, și că se simte deja mirosul de praf de pușcă. Știrile aceste s'au condensat apoi într'o formă mai precisă și organe serioase, cum e „B. H. p.”, vestiau tuturor că poporul român, așfătat de preoții și învățătorii săi, se pregădește a se rescuța conform unui plan deja stabilit.

Știrile aceste senzaționale au fost imediat telegrafiate în toate 4 părțile ale lumii și ziare, cu pretenții de absolută seriozitate, ca „Frankfurter Zeitung” s'au grăbit a le publica la loc de frunte. Mai e nevoie să spunem, că avem d'a face c'o păcăleală fără seamăn?

Ni se impune acum întrebarea: cine a putut inventa această istorie despre răscoale, masacrări și devastări? Noi numai două ipoteze găsim. E

Cronică bibliografică.

În vremea din urmă au apărut la noi Români de dincoace de Carpați o seamă de cărți, cari spriginesc în cât-va părerea, că și în sinul Românilor din Ungaria s'a pornit o intensivă mișcare literară. Și cumcă produsele literare mai noi, atât ce privește calitatea, cât și limbajul românesc, stau cu mult mai presus de produsele literare ale vechinilor mai anterioare, nu mai încapem îndoială.

Și dacă am avea un centru literar pronunțat, cum ar fi putut s'ajungă Sibiuul, sediul „Astrei” cu secțiile ei osebite, dacă în fruntea ei ar fi stat un bărbat cu pricepere pentru literatură și avînd timp să se intereseze de ea, cum o cer interesele acestei mari instituțiuni culturale, — mișcarea de care am pomenit mai sus, ar fi putut ajunge cu vremea și conștie.

Dar poate chiar mișcarea ce s'a pornit în vremile din urmă va convinge factorii competenți, că e înomis de lipsă, ca oficianții unei instituțiuni culturale, în programul căreia e luat în rîndul întâi și ridicarea și promovarea literaturii române, — să fie bărbați, cărora pe lângă „multi-fariile” lor ocupațiuni să le rămână puțin timp liber și pentru a putea munci și în interesul scopurilor instituțiunii, în serviciul căreia stau.

De cartea interesantă a d-lui Ioan Rusu-Știrianu, „La Roma”, a fost deja vorba în coloanele acestei foi.

De numărul 1 al bibliotecii „Trib.

Pop.” — „Nuvele” de E. Zola numai atîta voi să amintesc, că idea bună d'a scoate în ediții populare și eftine *) opere d'ale autorilor străini, a fost încurajată de cititorii români; în câte-va săptămîni s'a desfășurat aproape toată ediția de 1000 exemplare.

Voi vorbi de astă-dată numai de două cărți: „Povestiri și schițe”) de Sever Secula și „Clipe de Repaus” (seria II) de Sorcovă” (N. Onițiu) *).

A scrie recenzie despre cartea unui prieten e tot'dauna lucru riscant pentru autorul cărții. Ești quasi moralmente îndatorat, ca despre munca unui prieten să scrii în termeni favorabili, așa încât de cele mai multe-ori, publicul cititor să lasă tras pe sfoară de aceste recenzii măgulitoare. Am însă nădejde că prietenul Secula îmi va erta că-l espun acestul risic, — altminteri iluzoriu, dat fiind bunul nume de care se bucură deja de mult ca foiletonist și scriitor cu vervă, — și am mai ales nădejde, că publicul cititor va cumpăra dragălașul volum „Schițe și Povestiri” și în butul recenziei mele.

Volumul d-lui Secula cuprinde pe o întindere de 9 coale, 15 schițe, parte mai vesele, parte sarcastice, dar toate dispunînd d'un fond real. Ceea-ce împrumută cărții un interes deosebit e că toate schițele și povestirile sunt luate din viață; persoa-

*) Prețul 40 bani. — *) Prețul 1 cor. — *) Prețul 1 cor. 60 bani. Toate trei cărțile se găsesc în librăria românească Petre Simion, Arad.

puteri de cal, ce au adus dela gară democratul car.

Se ține deci în rezervă o forță de cal, căruța — în diviziunea muncii — i-a revenit partea: sus la deal cu vagonul, — și-apoi în pas ad libitum la loc.

E o întâmplare de toate silele, dar dl Secula știe să-l facă pe cal să filozofeze în felul lui, și analiza sa ne prezintă o „imaginație evoluționistă, care mult se potrivește și vieții omenești.”

Una dintre cele mai reușite, e duioasa „După 20 de ani.” Cine n'ar fi și dușos, când revele dealurile și pădurile copilăriei sale?

Unde ești copilărie
 Cu pădurea ta cu tot?

Nota realistă e discret exprimată în „Sonata Kreutzer” și „Mignon”. Dar fiecare schiță are nota sa caracteristică. De limbajul cărții nici nu mai vorbesc; e ireproșabil, ceea-ce numai rar se poate spune despre cărțile apărute dincoace de Carpați.

Sunt convins că volumul d-lui Secula se va citi cu interes în butul tuturor recenzionilor prietenilor săi.

Cartea lui Sorcovă, seria II-a din „Clipe de Repaus” e scrisă în alt gen. Forma schițelor și foilelor e cea subiectivă. Autorul povestește — observ deja de-acum: ușor și frumos — pățanii reale, închipuite și împrumutate, tratând tot-de-auna obiecte de interes actual.

...at sus, s'au totu' pro-
adincă ură față de ele-
românesc, care în butul stării
lex-lex n'a încetat d'a plăti darea
sa de sânge și-baht.

Poate tocmai în urma acestei îm-
prejurări li se atribue sentimente revo-
luționare.

Congresul național-bisericesc.

— Raport special —

Sedința V.

Luni dimineața.

Sedința se deschide la orele 9 sub
președinția I. P. S. Sale Metropolitului.

Dr. Șenchea citește procesul verbal al se-
dinței de Sâmbătă, care se verifică fără
nici o modificare.

I. P. S. Sa Mitropolitul anunță că în
sedința ținută ieri, Sinodul episcopesc a
examinat proiectul privitor la planul de
invățământ în școlile pedagogice și prin-
tr'un anume raport prezintă acel proiect
congresului pentru a fi luat în discuție.
Comunică în același timp o telegramă în
care niște credincioși din Macea cer sus-
pendarea preotului lor Liviu Rațiu.

Se acordă concediu dlui Budințeanu
și cererea de concediu a dlui Trifon Miclea
se dă comisiei verificatoare.

(Urmează interpelelațiunilor Rotar despre
care am referat în numărul de ieri).

Comisia verificatoare.

Dr. N. Vecerdea referă asupra ale-
gerilor protestate.

Propune verificarea d-lor T. Miclea
și V. Almășan, în contra cărora nu s'a putut
precisa nimic din protestele ținute în ge-
neralități.

Se primește fără discuție.

Referă pe larg și foarte obiectiv
asupra alegerii dela Radna, care a fost
protestată cu 20 petiții (puse la cale de
francmasonul căzut Beleș János), dar nu
se dovedește nimic, chiar din cercetarea
făcută de dl Zigre, ce ar aduce după sine
nădărușul mandatului. *Mat ales că și dacă
s'ar nimici protocoalele excepționale, și atunci
majoritatea o are alesul Dr. I. Suciu.*

Propune deci verificarea, care se pri-
mește unanim.

Propune de asemenea ca veneratul
Consistor din Arad să fie recercat a face
cercetare în contra a 3 preoți, fiind indicat
că au săvârșit abateri.

Se primește și această propunere
după-ce vorbesc V. Goldiș, Mitropolitul și
P. Cosma (care acuză că preoții cam pro-
voacă disordine) și R. Ciorogariu.

Dr. N. Vecerdea raportând despre
afacerea dela Birchiș, unde d'asemeni nu
s'a dovedit nimic grav, ci un singur lucru:
într'un loc președintele s'a îndepărtat pe
un timp oare-care dela alegere, fără să
lase anume substituit, dar s'a întors eară.

Propune deci verificarea alesului Vir-
gil Tomici.

„Sunt solemne pentru mine clipele
de liniște sufletească, în care uitându-mi
de mizeriile prezentului cutrier cu gândul
cărările din trecut ale vieții mele. Câte
enigme neînțelese odinioară îmi par din
perspectiva zilei de azi lucruri atât de
clare și pline de înțeles, și iarăși multe
lucruri din trecut, pe care mi-se păru-se
că le înțeleg, azi mi-au devenit enigme.
Căți mentori și tovarăși iubii ai vieții
mele îmi resar din întunerecul vremilor,
de care moartea numai m'a despărțit, și
căți prietini mincinoși, care m'au părăsit
în mijloc de drum, la greu și la nevoie,
tocmai când trebuiau să-mi fie mai a-
proape!” — cu acest pasaj începe prima
schită, „Tata-Moș”, al volumului.

Schițele din seria asta a II-a sunt ți-
nute în același ton vesel; foarte des se-
cundat de o notă de sarcasm și ironie
justă, — ca și cele ale seriei I.

Volumul, pe întindere de 10 coale,
cuprinde 9 schițe și foite, dintre care unele
acum ved întâiași-dată lumina tiparului.

Seria a II-a se recomandă de ajuns
prin seria I.

În interesul principiului înregistrăm
și apariția unui volumaș de 76 pp. „Scaiul”
schite humoristice de Ioan Bota, apărute
în editura lui Francisc Schäser din Alba-
Iulia.

M. Aegea.

P. Cosma propune, dar
congresul să n'incească protocolul
despre alegerea unde președintele s'a în-
depărtat (ceea-ce de altfel nu alterează re-
sultatul) fără a lăsa substituit în toată
regula.

Congresul primește propunerea co-
misiei cu adausul dlui P. Cosma.

Se verifică d'asemeni fără multă dis-
cuție și dl P. Tisu, ales la Satu-Nou.

Comisia școlară.

V. Goldiș face exposeu privitor la
școlile noastre din fostul confiniu militar.

Propune ca de oare-ce guvernul n'a
răspuns la remonstrarea ce s'a făcut la
1884 din cauza că fostele școli naționale
s'au decretat comunale: Congresul să re-
cerce Consistorul Mitropolitan să facă din
nou remonstrare la guvern, cerând ca și
școlile din fostul confiniu militar bănașean
să fie puse sub regimul de care se bucură
celelalte școli confesionale române.

Va să zică să fie redete neamului
nostru și puse sub regimul nostru autonom!

În jurul acestei chestii se încinge o
lungă discuție, la care iau parte:

P. Cosma combate cererea mitro-
politului de a se adăoga că remonstrarea
se va face „la timp oportun”. Asta ar în-
semna amânare cine știe pe câți ani.
Episcopul Popea arată că pe nedrept
se numesc aceste școli comunale, de oare-ce
ele au fost naționale și întreținute din banii
credincioșilor noștri. Pe baza asta să ne
punem și în remonstrare, să invocăm mo-
tivele din petiția dintâiu, motive între care
este și aceea, că statutele dela 1877 nu pot
avea basă, când noi avem în Statutul Or-
ganic garantată îndreptățirea învățămên-
tului confesional (vii aprobări).

Dr. T. Bădescu motivează pe larg în-
dreptățirea propunerii comisiei.

F. Musta insistă pentru o modificare,
în sens de a se zice:

„Aplicându-se și în fostele confinii
militare legea regnicolară...”

V. Mangra zice că e bine cum zice
comisia: „restituirea drepturilor”, căci până
la 1877 s'a practicat și în conf. militare
dreptul dat de legea regnicolară și din Sta-
tutul Organic.

Mihail Popovici susține cu multă căl-
dura propunerea comisiei.

V. Tomici, pentru a lămuri chestia,
face istoricul acestor școli.

Dr. Vecerdea susține propunerea comi-
siei, Dr. Preda și Truța o combat; acesta
din urmă propune chiar ca să amânăm de-
cizia, căci n'am cunoaște îndestul chestie.

Dr. Miclea e de părere că în o re-
monstrare să se ceară „restituirea” dreptu-
rilor avute.

Congresul primește propunerea comi-
siei cu o mică modificare stilară, în sens că
remonstrarea se va face de consistorul mi-
tropolitan în deplină înțelegere cu consis-
torul din Caransebeș, care cunoaște afacerea
deplin. (Sedința urmează).

(Vezi: „Ultime știri”).

Criza țării.

Ziua de ieri cu audiența lui Lukács
la M. Sa, n'a adus sfârșitul crizei atât
de mult așteptat: soluția s'a amânat
din nou. M. Sa a luat programul mi-
litar al partidului liberal la cunoștință
și l'a rugat pe Lukács să-și amâne ple-
carea din Viena.

Audiențele de ieri.

Khuen-Héderváry, care împreună
cu Lukács a sosit la Viena încă Luni
sara, a avut cu acesta o lungă între-
vedere, apoi a fost primit în audiență.
Din cele-ce au străbătut în public,
pare a reeși că Héderváry nu i-a făcut
M. Sale numai un simplu raport des-
pre programul militar, ci a venit cu
propuneri concrete.

Despre audiența lui Lukács în
cercurile politice se vorbește în ose-
bite chipuri. Unii vor să știe, că la
audiență a fost vorba numai de pro-
gramul militar, alții iar că a fost vorba
și de formarea cabinetului, ba chiar
și de intrarea în ministeriu alui Apponyi,
și că M. Sa l'a însărcinat pe Lukács,
să se rentoarcă la Budapesta și să
continue pertractările cu partidul li-
beral.

Fapt e, că până acum Lukács
n'a primit încă misiunea d'a forma
cabinet.

Solferino-Villafranca.

Mare senzație a produs un articol
de fond, apărut sub titlu de sus, în
„Deutsches Volksblatt” care — cum
știut este, — stă în legătură nu numai
cu Körber, ci și cu A. S. moștenito-
rul de tron.

Faptul lui Khuen, că a retras pro-
iectele militare — scrie numita foaie
— a fost un adevărat Solferino, iar
dacă Imperatul nu va ține acum ne-
clătit la §. 11 din art. de l. XII al
anului 1867, vom avea o pace in-
famă ca cea dela Villafranca. Asta
nu-i ertat să se întempe, dar dacă
totuși s'ar întempla, răspunsul ar fi:
desfacerea totală de Ungaria. Ar-
miata comună trebuie numai decât
împărțită în două, și contingentul ma-
ghiar pus sub supremația parlamen-
tului maghiar.

În Viena, cineva a arătat acest ar-
ticol lui Héderváry, care în tăcere a
dat din umere.

Ministeriul lui Apponyi.

Eventualitatea intrării lui Apponyi
în noul cabinet începe a lua forme tot
mai condensate. În cercuri bine infor-
mate se susține cu insistență, că Lukács
i-a oferit lui Apponyi un portofoliu,
convins că numai așa va fi pace în
parlament, dacă Apponyi nu va mai
putea țese intrigă.

La prima veste despre combinația
asta a izbucnit fierbere mare în sinul
partidului liberal. Gajári și Kubinyi au
declarat chiar că vor eși din partidul
liberal, dacă Apponyi va ajunge ministru.
Mai târziu apoi s'au liniștit spiritele și
cei mai mulți au început să se împace
cu gândul asta.

Cu toate aceste se crede, că în-
trarea în ministeriu a lui Apponyi, va
avea de urmărire mai multe schimbări
în sinul partidelor.

Din străinătate

Turecia. O decisiune a consiliului
de miniștri, sancționată prin iradea,
spune că o parte din reformele des-
tinate pentru vilaietele rumeliote n'au
putut fi executate din cauza situațiunei
din aceste vilaețe. Populațiunea indi-
genă din aceste ținuturi, începând însă
a se reîntoarce la căminele sale, gu-
vernul otoman, încredințat că liniștea
va fi în curind restabilită, a dat ordine
de a se profita de această împrejurare
pentru a pune imediat în executare
partea rămasă din aceste reforme.

Comisiuni speciale au fost însărci-
nate cu supravegherea reconstruirii
satelor incendiate. Doi ofițeri suedezi,
mai dinainte angajați, și patru belgieni
angajați acum în urmă, vor grăbi cu
reorganizarea gendarmeriei. Ori-ce func-
ționar prevenit de neglijență sau abus
va fi cu severitate pedepsit.

Serbia. Scupcina a adoptat în
mod definitiv proiectul de adresă, după
discursul d-lui Liuba Zivcovic care a
glorificat evenimentele de la 11 Iunie.
Proiectul de adresă are o singură mo-
dificare, la paragraful relativ la armată,
care a fost astfel redactat:

Fericită de a fi luat cunoștință
din cuvintele Regelui despre confir-
marea convingerei regale că armata
sârbă este la înălțimea misiunii sale,
Skupcina este convinsă că armata pu-
ternic organizată și strinsă în jurul tro-
nului, va răspunde, sub comanda ne-
potului celui mai mare geniu militar
sârb la toate speranțele Regelui și ale
țării, ca apărătoare a patriei și ca ga-
ranție a ordinii și legalității.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 21 Octomvrie n. 1903.

Avis. Rugăm pe toți abonenții
că în chestii administrative să li
nevoiască a însemna totdeauna
numărul bandei, sub care primese
foaia.

— Cătră Români. Dr. Mülek
Lajos ne răspunde. Cum? Așa, că n'are
se poate ajuta cu sofisme face sofisme,
unde nu, acolo tace. În fața argumen-
telor noastre el n'a crezut că trebuie
să răspundă cu argumente. Ici colea
apoi câte-o scăpărare de spirit, dar va-
ce sarbăd, cum nu-l prinde spiritul
dl Mülek. Făcând aluzie la starea Șe-
culilor din România pe care noi am
numit-o înfloritoare drept comparație a
stării noastre de aici, dl Mülek ne po-
tește că dacă credem că Secuilor le
merge atât de bine dincolo, să poftim
dincolo și atunci pacea va fi gata. Oare
n'ar fi un expedient mai bun pentru
pace, a da peste gard cu veneticii d'alde
Mülek, semenători de zizanie și ajițatori
la ură, de cât ca un popor zotocitor
să-și părăsească pământul strămoșesc?
Noi credem că da.

Intreg răspunsul d-lui Mülek este
ținut în tenorul acesta.

Un pasagiu am aflat unde poate s'a-
propie ceva de adevăr dl Mülek. Relevă
anume că noi am combătut în articolul
nostru guvernul și totuși Români îl sprigi-
nesc. «În principiu ați simulat pasivi-
tate, dar la alegert ați validat voturile
— în favorul guvernului. Dar acolo
aveți pe Szeb. Szombaty, Serban, Re-
zey; de ce nu și-au deschis nici când
gura. Cine i-a împiedecat în asta?»

Asta poate am vrea și noi s'o
știm.

Mai interesant se achită dl Mülek
de dl Slavici. Eată cum: »Fac premi-
siunea: la un articol vin două răs-
punsuri. Se vede că Slavici n'a învê-
țat dela colegul său din Arad stilistică.
În articolul »Trib. Pop«, este încăpăți-
nare, voință de a face personalități,
logica »numai pentru aceea« ese în re-
lief: în celalalt se manifestă mintea
gânditoare, inteligentă care simte situa-
ția falsă; dar simte și situația falsă a
Românilor și caută mijloacele de
remediare. Că apotu nu e destul de
norocos ale afla; de asta nu-l putem
învinui. Preocuparea nici când n'a fost
bun consilier. Ear Slavici este cel
puțin preocupat». Atâta pentru dl Sla-
vici. Îl mai amintește odată la sfârșit
dar numai ca să mă mistifice odată și
să ne dovedească că e și de rea credință.
Eată ce zice: »Poporul român e bun,
numai agitatorii să încete cu ideile lor
greșite. Poporul nu cere sfaturi din Ro-
mânia, dar agitatorii da. O dovedește
aceasta și foaia asta, care numai după
lungi zile mi-a răspuns. Mai întâiu a
așteptat venirea duhului sfânt din Bu-
curești. A și venit dela Slavici. Grație
pentru ei, prietenului meu din copilărie,
căruiia îi voiu mulțumi de altădată pentru
aducerea aminte.»

Articolul »Trib. Pop.« a fost scris a
treia zi după apelul lui Mülek și dl Slavici
a scris în urma articolului nostru, totuși
dl Mülek zice că noi am așteptat dela Bu-
curești venirea duhului sfânt!?

Să nu discute nu om, care n'are
puterea intelectuală d'a prinde logic sap-
tele.

Cu dl Mülek am terminat.

— Dr. Alexandru Crăciunescu, medic
în băile Erculane, plecând din Arad și ne-
putându-și în persoană lua rămas bun dela
numerosii săi cunoscuți și prietini, pe
această cale le zice rămas bun. Arad, 21
Oct. n. 1903.

— Plecarea printului Dolgoruki. Sâmbă-
tă a avut loc la Castelul Peleş un dejun

de gală în onoarea generalului prinț Dolgoruki, reprezentantul țării la botezul A. S. R. Prințului Nicolae. La acest dejun au luat parte din președinte al consiliului și din miniștri, corpul diplomatic, câțiva foști miniștri și alți invitați. Prințul Dolgoruki a plecat din Sinaia Sâmbătă seara, la orele 8 și jumătate, cu trenul de Arad, ducându-se la Viena.

— **Spargere și furt la oficiul de dare din Aradul-nou.** Azi noapte, pe la 1 oră, făptuitorii necunoscuți au spart ușile dela oficiul de dare din Aradul-nou și au încercat să ducă cassa de fier, dar făcând șgomot, au venit servitorii și hoții au luat-o la fugă. Numai decât, încă noaptea, s'a luat inventar, dar până acum nu s'a constatat nici o lipsă de bani. Fiind însă sertarele meselor toate sparte, se crede că tot vor fi luat ceva parale. Poliția e în urma hoților îndrăsneți.

— **Furt în Aradul-nou.** Tot în noaptea asta, hoții îndrăsneți au intrat în casa lui Francisc Plechl și au furat d'acolo juvarele în preț de mai bine de 3000 cor.

— **Statuia Regelui Alexandru al Serbiei în — Ungaria.** Aderenții decedatului Rege al Serbiei Alexandru au pornit o mișcare spre a se ridica Regelui Alexandru o statuie. S'a și început deja colectarea de bani pentru că spesole statuii vreau să le adune pe cale publică. Pe cum se vestește din Viena statuia vor s'o ridice pe teritoriu ungar, spre care scop inițiatorii mișcării vor cere concesiune dela Regele Francisc Iosif.

— **O crimă îngrozitoare la Craiova.** În cărciuma lui Amirescu dela bariera Bucovățului s'a săvârșit ieri noaptea o crimă îngrozitoare: trei înși, Ioniță Costache cu fiul său Gheorghe și cu ginerele său Mateiu Părvulescu, s'au dus la aceea cărciumă unde se afla o rudă a lor Stănescu, căruia voiau să-i ceară socoteala că își tortura soția. Acesta, drept ori-ce răspuns, scoase un revolver și descărcă 4 focuri asupra lor. Răniți de moarte, cei trei oameni au fost transportați la spital. Uciagașul a fost arestat.

— **Arădan detinut în Hamburg.** Poliția din Arad a fost avisată de către poliția din Hamburg, că a detinut pe o călă de faur din Arad cu numele Jurca prins că a furat.

— **Explozia de dinamită de pe calea ferată Salonic.** Constantinopole, 19 Octomvrie. — Eri seară, la kilometrul 45/399 al liniei de joncțiune la Salonic, o încărcătură de dinamită a făcut explozie în momentul când trecea în acel punct o mașină izolată care pilota un tren militar ce se ducea la Demirhisar.

Explozia a rănit ușor fochistul, a spart o șină, a făcut ca tenderul să derailizeze și a produs serioase avarii rețelei ferate și mașinei. Circulațiunea a fost restabilită azi dimineață.

— **Petrecere.** Reuniunea română de cântări și muzică din Lugoj aranjează Duminecă în 12/25 Oct. 1903, în sala mare a otelului „Regele Ungariei” din Lugoj, un concert sub dirigența domnului Ioan Vidu. Concertul va fi urmat de dans. Oferte marinoase se primesc cu mulțumită și darea de seamă se va face pe cale publicistică.

— **Invetator criminal.** Un omor senșational ține în agitațiune pe locuitorii comunei Ciropeni din comitatul Hunedoarei. Doi invetatori, ambii din Ciropeni Ilie Bordan și Pompiliu Popa de ani de zile n'au trăit în bună înțelegere unul cu altul. Azi pentru una, mâne pentru alta, ceartă era însă mereu între dînșii. Înainte cu câteva zile mărul de cearta a fost o înmormântare mai grasă pe care și-o discutau unul altuia. În mijlocul străzii, unde își aplanau de regulă diferințele, în ziua aceea seara din vorbă în vorbă s'au luat la pâruală și sfârșitul a fost că Popa cu capul spălat a trebuit să fugă de loviturile lui Bordan. Popa însă nici el nu s'a lăsat. Și-a spălat rănile sângerânde și când s'a întunecat de a binele, a luat revolverul la sine și a plecat la locuința lui Bordan pe care l-a găsit tocmai în giurul familiei sale. Popa îndată ce a deschis ușa, s'a repezit spre Bordan și și-a descărcat asupra lui revolverul. Bordan după prima împușcătură a

sărit dela masă, dar după împușcătura a doua, a căzut și după scurte chinuri a murit. Atentatorul a fugit din odaie și a dispărut în noapte. De atunci i-s'au pierdut urmele. Geandarmaria care-l urmărește, crede că a fugit în România.

— **Necrolog.** Duminecă noapte pe la ora 1 a repausat în comuna Sânpetru, com. Brașovului, Zaharie Bărsan, în etate de 56 ani. Repausatul era tatăl d-lui Zaharie Bărsan, bursier al societății pentru fond de teatru român.

— **Maltratarea feciorilor români cari merg de bună voie la asentare.** „Gazeta Trans.” publică următoarea corespondență: Comitatul Albei inferioare, 15 Oct. 1903. Onorată Redacțiune! În comitatul Albei-inferioare feciorii români intrați în anul de recrutare s'au înștiințat în număr destul de mare la comanda militară din Aiba-Iulia. — Acest fapt a stârnit la adversarii o furie, care acum a trecut în fapte. Anume în Aiud poliția orașului a pus la arest pe niște tineri din Poiana, apoi pe alții din Măgina, au petrecut pe cei recrutați la gara din Aiud, din cauză că au intrat pe peron fără bilet. — Pe tinerii din Măgina: Toma Petriș, Mihailă Petriș, Simeon Gheogu, Vasile Cristea, Tirion Rusu, cari petrecură pe Chișor Stanciu, soldat, la gara din Aiud, după ce poliția i-a arestat, în noaptea următoare unul câte unul au fost duși în biroul comisariatului de poliție Kovacs, și luați la bătaie în mod tiranic, imputându-le, că ei intră ca soldați la Neamțul și vreau să le ia pânea Ungurilor (?) și a. Pe Barcea Vasile, ceterașul, așa de cumplit l'au bătut, încât zace de moarte. — Aceste fapte dușmănoase a celor din Aiud nu pot să aibă urmări bune. În ce s'atinge de minciunile jurnalelor maghiare despre revoluția dinăștur, precum în știrea despre mișcarea din jurul Murșliel, aceste sunt închipuirea celui care poartă frica de urmările faptelor, precum sunt cele din Aiud, unde prin terorism voiesc a abate tinerii români dela împlinirea serviciului voluntar la miliție. — În ce împrejurări am ajuns în țeara aceasta nefericită, condusă de spirit șovinist intolerant și brutal, o pot vedea aum și acei factori cu a căror neprevădere s'au dat interesele de viață ale poporului nostru pe mâna adversarilor săi seculari. — Să fim cu ochii și cu ochii deschiși! De pe murșii.

— **Plus-portul scrisorilor francate în suficient.** Ministrul ung. de comerț și comunicațiune face cunoscut publicului, că taxele de plus-porto pentru scrisori nefrancate (epistole, cărți postale, tipărituri — expedițiune sub bandagi — mustrede marfă și scrisori de afaceri), pe cari factorii postali au să le incasseze de la adresateu ocaziunea înmanării scrisorilor, cu începere de la 1 Noemvrie st. n. factorii au să le cuitze prin marce postale făcute anume spre acest scop, lipite pe plicul scrisorilor respective. Cu începere de la 1 Noemvrie st. n. publicul să deneghe plățirea taxelor de plus-porto pentru scrisorile cari nu sunt prevăzute cu marcele de cuitare — zice ordinul ministerial, dto 24 Septemvrie 1903, — respective plicul astorfel de scrisori răscumpărate de la factorii să l' trimită ori-cărei direcțiuni postale în plic nefrancat. Taxele de postport pentru asemnate postale și pentru colete (pachete) nu cad sub această dispoziție.

— **Cea mai nestricăcioasă cremă pentru înfrumusețarea tenului e crema de flori de liliac.** un borcan costă 1 cor.

Pudră de flori de liliac 1 cutie 1 cor. Săpun de flori de liliac bucata 70 fil. Pasta Iuno 2 cor.

Pudră Iuno 2 cor.

— **Mijloc sigur contra durerilor de stomac, a sgârciturilor și a catarului de stomac, contra boalelor învechite de stomac și contra lipsei poftei de mâncare, pe urmă un mijloc sigur purgativ fără dureri: e ceaiul întăritor de stomac al farmacistului Kossuth.** O cutie de probă 1 cor. 20 fil., o cutie de probă 2 cor.

— **Contra guturaiului, tusei, răgușelei, flegmei și a afecțiunilor laringilor are un efect miraculos pastilele de pept Senega.** Se pot găsi în farmacia „Verg-Maria” alui Kossuth, în Arad, Piața Boross-Beni 150 (casa Dengl).

Felurimă.

— **Inconjurul lumii în 40 secunde.** — În urma unei înțelegeri intervenită între două companii telegrafice, una engleză și alta americană s'a dovedit mai ușure trecute că e posibil ca o depeșă să facă inconjurul lumii în 7 ore și 19 minute.

Acum, prin ajutorul telegrafiei nu fără fir ci a aceleia cu cabluri, a telegrafiei submarine, se va face inconjurul lumii în 40 secunde.

D. Bradley, președintele companiei telegrafice postale din Statele-Unite, afirmă că o depeșă care a plecat din New-York la 4 Iulie s. n. trecut-ziua aniversării proclamării independenței americane — va putea, grație felului de a fi al noului cablu Hawai-Guam-Philippines, să se întoarcă în acelaș loc, 40 de secunde mai târziu, după ce a făcut inconjurul lumii.

Așteptăm să o vedem și pe asta.

— **Spre polul magnetic.** Se știe că o expedițiune spre polul magnetic — având de țintă determinarea exactă a locului pe care îl ocupă acest punct — a fost organizată acum în urmă în Norvegia.

Inițiatorul acestei expedițiuni este căpitanul Amundsen, un excelent marin și în acelaș timp un savant, care, cu ajutorul subscripțiilor particulare, a putut să realizeze ideea ce a conceput. Subscripțiunile au produs suma de 140.000 lei. Regele Oscar II al Suediei și Norvegiei a oferit personal 14.000 lei. Căpitanul Amundsen s'a prevăzut, în vederea expediției sale, cu un mic vas de 47 tone. Gjoea, așa se numește vaporul, erte lung de 22 metri, este foarte solid alcătuit și posedă calitatea că a mai navigat prin regiunile arctice.

Ușorul lui voiagiu îi va permite să treacă prin strimtoriile cele mai dificile prin cari un vas mare n'ar putea să treacă,

Echipajul lui Gjoea cuprinde 1 oameni: căpitanul Amundsen, secundul său, d. Coddtried Hansen, locotenent în marina daneză, și 5 marinari norvegieni experimentați, cari au mai navigat prin regiunile arctice.

În sfârșit Gjoea este aprovizionat cu de-ale mâncării pentru 5 ani și este prevăzut cu toate aparatele folositoare observațiilor meteorologice, magnetice geologice și biologice.

Gjoea a plecat din Christiania zilele acestea. Căpitanul Amundsen își propune de a merge în Groelanda unde va ierna și se va aproviziona cu câinii necesari la exploatarea regiunilor de gheață.

— **În primăvara anului 1904, căpitanul Amundsen își va începe seria sa de observațiuni în vederea determinării exacte a punctului unde se află polul magnetic și, dacă se va putea, să-l atingă chiar.** El își va continua observațiunile și cercetările sale până în continuă.

Dacă își va îndeplini sarcina ce și-a luat, această expediție va fi un mare serviciu pe care îl va aduce științei.

D. Fritjof Nansen, celebrul exploator norvegian, și-a arătat toată simpatia pentru opera întreprinsă de către căpitanul Amundsen, căruia l-a dat indicațiuni folositoare și l-a încurajat foarte mult în această întreprindere.

Toți marinarii și toți oamenii de știință nu vor putea decât să felicite și să se bucure de întreprinderea îndrăznețului căpitan Amundsen, emulul lui Nansen, al lui Sverdrup și al altor îndrăzneți exploratori norvegieni cari nu esită, chiar cu pericolul de a-și pierde viața, să descopere misterul Polului-Nord.

— **Ce suntem?** — Un chimist german, — oamenii aceștia au o adevărată răbdare de ciulete — a întreprins o lungă serie de experiențe cu scopul ca să determine cantitatea exactă a fie-cărui elemente cari intră în compoziția corpului omnesc și a găsit următoarele rezultate destul de curioase:

Toate elementele chimice cari constituiesc corpul unui om, având o greutate medie de 68 kilograme, sunt reprezentate în substanță în albușul și gălbinașul a 1200 de ouă de găină.

Omul, redus în stare fluidă, ar da 89 metri cubici de gaz și destul hidrogen, ca să ajungă la umflarea unui balon, având o forță ascensională de 70 kilograme.

În stare normală, corpul unui om conține destul fier pentru a se putea fabrica din el șapte piroane mari, destulă grăsime, pentru a putea confecționa dintr'însa 6 kilograme și jumătate de lumânări, destul carbon pentru a fabrica 65 cretoane mari și destul fosfor, pentru a produce 820.000 capete de chibrituri.

În fine, mai trebuie adăogat la aceste ingrediente 20 lingurițe de sare, 59 bucălele de zahăr și 42 litri de apă.

Cu alte cuvinte o provizie de alimente destul de respectabilă.

ULTIME ȘTIRI.

Dela congresul național-bisericesc.

— Raport telegrafic —

Sibiu, la 20 Oct. n.

— **Ședința de azi a fost foarte furtunoasă.** La ordinea zilei afacerea vicarului Mangra. Foarte rea impresie a făcut asupra congresului constatarea faptului, că interpelațiunea de ert alui Rotariu a fost pusă la cale de însuși Mitropolitul.

În ședința de azi, drept răspuns, Dr. Ioan Suciș propune ca afacerea pōrîntelului Mangra să fie transpusă sinodului episcopesc, care încă în sesiunea aceasta să refereze despre ea.

Mitropolitul nu primește propunerea, excepționând competența sinodului episcopesc și spunând că nici vreme n'are să se ocupe de această afacere. Propune ca afacerea să se transpună unuț alt consistor.

Vicariul Mangra, în o vorbire strălucită descopere intrigile ce se țes contra persoanei sale. Arată că în contra lui nu e în curgere nici un fel de proces ci, din contra, el a pornit proces împotriva celor, cari l'au atăcat. Roagă congresul să primească propunerea lui Dr. Suciș, căci el, ca prelat al bisericii, nici un moment nu poate rămânea nețegat.

— **Congresul cu 30 contra 12 voturi se declară pentru urgență!**

După o bine motivată vorbire a lui M. Veliciș, Dr. Popovici dela Lugoj cere ședință secretă. În ședința asta, atât el cât și Vasile Goldiș vorbesc cu multă vervă pentru propunerea lui Dr. Suciș.

Mitropolitul se ridică din nou și vorbește împotriva propunerii.

Rotariu înaintează contra-propunerea, ca afacerea să fie desbătută de alt consistor.

— **Făcându-se votarea, propunerea lui Rotar nu întrunește decât 5 voturi și astfel e primită cu zdrobitoare majoritate propunerea lui Dr. Suciș.**

Mitropolitul consternat.

Sibiu, 21 Octomvrie.

— **În ședința de d. a. s'a încins o discuție vie în jurul înființării episcopilor noui.**

Rotariu propune, înființarea celor 3 episcopii.

Mitropolitul spriginește propunerea lui Rotar cerând că dacă nu se înființează toate 3 episcopii, să se înființeze cel puțin una la Cluj.

Congresul cu toate voturile contra 2 respinge propunerea lui Rotar și primește propunerea lui Cosma, spriginită de Vellei, Dr. Suciș, și Dr. Opcean, ca afacerea înființării episcopilor să fie transpusă sinoadelor eparhielor competente.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Aurel Popovici-Barcianu.

INSERTIUNI și RECLAME.

A apărut:

„Modele de cusături românești”.

Prețul 50 fileri, plus porto 5 fileri.

Se poate procura dela

Librăria arhidieceșană.

26 3-3

Sibiu (Nagyszeben)

A V I S.

La dl Costa Maniu în Timișoara (Temesvár-Fabric) se află de vânzare 6 acțiuni d'ale institutului „Albina.” Prețul unei acțiuni, cu cupoanele de pe 1903 cu tot, e 600 coroane. A se adresa d-lui Maniu.

DENGELEGY și STERN

croitorii de domni.

Aduc la cunoștința prea st. public și prea st. mușterii că în ARAD, edificiul teatrului, lângă intrarea principală, am deschis o modernă

prăvălie de croitori de rangul I.

Ținem cele mai moderne stoffe indigene și străine, de toamnă și de iarnă. Executăm toate lucrările ce se țin de croitorie, după croiul cel mai modern și elegant pe lângă prețuri avantajoase. În urma marelui nostru asortiment, a prețurilor favorabile și apușurilor de lucru suntem în stare a corespunde tuturor recerșințelor.

■ La comande din provincia ne înfățișem în persoană. ■
Rugându-ne de spriginul M. O. public, semnăm cu deosebită stimă

Dengelegy și Stern

croitorii de domni.

19 1--

Cele mai noi stoffe de haine p. dame,

Mătase pentru haine și bluze,

Specialități în bluze gata

se pot căpăta la

SINGER SÁNDOR

prăvălie de mode și trusouri.

— ARAD, Andrassy-tér 20. —

Pânzeturi, șifoane și fețe de masă,

Trusouri de mireasă,

Incepând cu cele mai simple până la cele mai elegante, în mare asortiment, se pot căpăta la

SINGER SÁNDOR 1 18-25

prăvălie de mode și trusouri.

— ARAD, Andrassy-tér 20. —

Giorapi p. dame, bărbați și copii (tricotati în pușcărie).

Lingerie pentru bărbați, Cravate, Covoare, perdele

și șarșafuri după cea din urmă modă se pot căpăta la

Singer Sándor

prăvălie de mode și trusouri.

— ARAD, Andrassy-tér 20. —

Planuri și preliminare de spese servesc gratuit

KÖTELES IMRE,

măsar de edificii, mobile și portaluri.

ARAD, strada Szent Pál Nr. 8.

Primește tot felul de lucrări noi și reparaturi, ce se țin de branșa de măsar de clădiri, mobile și portaluri; între altele aranjamente complete de birouri, cancelarii, odăi și bucătării; aranjamente de biserici și școli în stilurile și după ori-ce plan sau desemn dat.

Prețuri moderate!

Esecutie solidă pe lângă garanție.

La lucrări pe sama de biserici și comune prețuri scăzute.

Lucrare esențială, prețuri favorabile

Lucrare esențială, prețuri favorabile

Planuri și preliminare de spese servesc gratuit

Indată efect surprinzătoriu!

Nou! **Jahner-Crème fără grăsime.** Nou!

Mai nou product higienic pentru înfrumșetarea și nobilitarea pielii.

Efectul indată fără esemplu consistă prin aceea, cumcă pelea obrazului, prin aceeași ușoară încordare, consistă asemenea unei neteziri de marmor alb și fineșă, care acū nicl prin un alt mijloc de înfrumșetare nu s'a dobândit.

Un mijloc de înfrumșetare prin însușirea aceea cumă Jahner.

Crème fără grăsime agitează în tot locul o sensatiune însufleșită. Mai perfect pe terenul pentru îngrigirea înfrumșetării. Nestricăcios! În moment efect.

Pe timpul întrebunțării dispar peste galbene, bube de înferbințări, bubite, sgrăbunțe și altele pentru necurățirea pielii.

Netezește sbărituri și semn de bubat, acoardă însuși la persoane mai bătrâne o culoare de obraz jună proaspătă și grațioasă; obrazul, grumazul, brațele și mânille conservă o trumșetă frapantă și o culoare drăgoasă.

Jahner-Crème fără grăsime s'a poate mai virtos zina cu succes a se întrebunța. Nu conține nicl argint vin, nicl plumb. 1 tegulă 1 coroană.

Jahner s'ă p u n. Acest săpun servește spre conservarea și nobilitarea pielii, este liber de orice năpăcăl și exercită înfăința cea mai binefăcătoare asupra pielii. La întrebunțarea Jahner-pomadiei trebuie mai întâiu să spălăm cu acest săpun, prin ce efectul pomadiei se nănteează foarte esențial. 1 drb. 60 fileri.

Jahner p u d e r. Jahner-puderul este nedisputaver non plus ultra a tuturor puderilor. Este un pudor pentru bal, salon, de toate zilele precum și pentru înfrumșetarea pelei, care are însușirea nu numai de a scoperi, ci este și absolut nestricăcios. Jahner-puderul este un product perfecționat, care în privința bunătății a fineței și a nepernișosității este asemenea ori-cărui pudor indigen și din țări externe. Pentru blondine s'ă la rosa s'au alb; pentru brunete (chamoli, galbentii) rosa sau alb. 1 șătulă 1 coroană.

Jahner a p a d e g u r ă. Cel ce-și spală gura regulat seara și dimineața cu Jahner apă de gură nu va avea nicl-când dinți găuroși și delatură durerea de dinți. Nu se poate destal recomandă la carne bureșioasă al dinților. Tocmai așa se potrivește la dinți cu rădăcini clătinate. Un mijloc sigur contra cărnii dinților ușor sângeroase. Contra putrezirii cărnii dinților. La dureri de dinți reumatice. Foarte prețioasă este la înlăturarea respirațiunii rău mirositoare. 1 sticlă 1 coroană 40 fileri.

Jahner p a s t a d e d i n ț i. Liber de săpun. Mai toate persoanele cari întrebunțeează pasta cu săpun conținătoare, au la marginea dinților o peatră acă cafoniu deschis; carnea dinților e moale și ușor sângeroasă! Este dară a se recomandă tuturor, cari țin la valoarea dinților sănătoși și frumoși Jahner pastă de dinți fără săpun. 1 dosă 1 cor.

Jahner p o m a d ă pentru creșterea părului. 1 Tegulă 2 coroane.

Jahner e s s e n ț ă d e p ă r. Aceasta întărește perii deja clătinați, înănteează în mare măsură creșterea și contribuie hotărât la deplina înlăturare a mătreței din cap. 1 sticlă 1 coroană 60 fileri.

Jahner v ă p s e a l ă d e p ă r. Resultat reușit! Nu descolorează! Culoare naturală a părului! Cel mai nou nestricăcios mijloc care indată după prima întrebunțare recăștigă culoare naturală a părului încărunțit, alb și roșu, precum părul din barbă și sprâncene, după plac brunetă și neagră sau blondină. Aplicarea este foarte simplă și este alăturată în instrucțiunea dată fie-cărui etui. O neisbândă a coloritului după precisa instrucțiune de întrebunțare de sigur nu s'ă întâmplă.

La cumpărare s'ă se spună apriat ce culoare se poștește (negru, brunet sau bël) pentru părul încărunțit. Un carton 4 cor.

Jahner a p ă b l o n d i n ă. Părul nu prea frumos bël, roșu și brunet s'ă poate în timp foarte scurt bël-auriu colora. Apa blondina este pe deplin nestricăcioasă, fluidă și fără culoare și miros, care nu colorează nicl pelea, dar nicl pânzăturile albe. 1 sticlă 4 coroane.

Părul alb nu s'ă poate cu apa blondina colora. Pentru părul alb se convine numai Jahner vapseală de pâr.

MIJLOC DE VINDECARE.

Tusă. Bombeane de Dr. Oppolzer. Un mijloc foarte aprobat contra estarrului a organelor de respirat, contra tusei, răgușelei, contra gâdelării în ghit, catarului de plămâni, a respirației grele. 1 șătulă 80 fileri.

Fluidul pentru Rheumatism și Gicht a lui Dr. Hoffmann. Un mijloc aprobat încă de multă ani contra Gichtului, Rheuma, dureri de nervi, Neuralgia, Rheuma, în musculi, Exudate, Ischias, Serbă tirea unor membre, înțepenirea musculilor și coardelor chilaviturilor și durerilor din crucea spatelui. 1 sticlă 80.

Pilulele curățitoare de sânge a lui Dr. James. Pilulele acestea curățee sângele, lritează activitatea măfelor și înănteează mișcarea scaunului, depărtează toate sucurile rele, ferea stricată și rămășițele rămase din alte beteguri. 1 boiță 80 fileri.

Balsam de Dr. James. Balsamul acesta încălzește rânza și sângele îngreoiat, depărtează acriciunea, flegma și ferea superficială și prin aceasta produce o mistuire proaspătă, prin urmare aduce mistirea rânzei (stomachului) în mișcare nouă și escită poffa la mănecare și beutură. Balsamul acesta depărtează vânturile, sporește activitatea intestinelor, delătură ridicarea din stomach, amărăciunea, greața de cap și amețiala. 1 sticlă 80 fileri.

Unsoare de rie a prof. Kaposi. Această unsoare se aplică cu bun resultat nu numai la rie ci și la tot felul de exorescenții a pielii. 1 tegulă 1 coroană.

1036 17-25

Comandele s'ă se adreseze la

RUDOLF JAHNER, apotecariu.

Temesvár-Fabric strada principală Nr. 70.